

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Христо Георгиев д м н, Ръководител на Катедра по ортопедия и
травматология, МУ – София

По процедура за заемане на академична длъжност „Професор” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт” по професионално направление 7.1 „Медицина” и научна специалност „Ортопедия и травматология” към Катедра „Ортопедия и травматология” при Факултет Медицина на МУ Плевен, във връзка с конкурс обявен в “Държавен вестник”, бр.67 / 18.08.2017 г.

Рецензията е изготвена съгласно Закон за развитие на академичния състав в РБ, Правилник за приложение на този закон, Последната актуализация на Правилник за развитие на академичния състав в МУ-Плевен от 28.11.2016 г., Приложение № 1 на този правилник и Заповед № 2460/ 31.10.2017 г. на Ректор на МУ Плевен.

В конкурса участва само един кандидат – доц. д-р Вихър Манчев Ковачев, дмн – Ръководител катедра „Ортопедия и травматология”, МУ Плевен.

Доц. д-р Ковачев е роден през 1957 г. Завършва езикова гимназия във Враца. Висше образование по медицина придобива в МУ Плевен през 1982 г. и специалност по ”Ортопедия и травматология” през 1988 г. През 1992 г. ВАК му присъжда научна степен “Кандидат на медицинските науки“ приравнена на ОНС “Доктор”, въз основа на защитена дисертация на тема „Транслокация на масивни костни присадъци на съдово кроче“ (Диплом №: 22027 от 05.03.1992). Научна степен „Доктор на науките“ по научна специалност ортопедия и травматология е присъдена на доц. Ковачев от Научно жури през 2016 г. след защитена дисертация на тема „Нови насоки при лечението на периферните нервни увреди“ “ (Диплом №: В 0014 от 10.03.2016). С решение на ВАК на РБ от юни 2010 г. кандидатът заема научно звание (академична длъжност) „Доцент“ (Свидетелство №: 26350/15.06.2010).

Целият трудов стаж на доц. В. Ковачев, дмн до сега е бил като ортопед травматолог. Започва като ординатор в ОТО-ПОБ Враца (13.12.1982 г) и от 01.04.1985г. работи във ВМИ Плевен. Тук той преминава последователно цялата йерархия на академична кариера – кл. ординатор, аспирант, ординатор, асистент, ст. асистент, гл. асистент. От юли 2010 г. е доцент в УМБАЛ Плевен, а от 07.05.2013 г и по настоящем е Ръководител катедра „Ортопедия и травматология”, МУ Плевен. Общият му трудов стаж е 34 г. и 11 м. (Препис извлечение 3286/17.10.2017 МУ Плевен).

Доц. Ковачев има десетки специализации по ортопедична, съдова и микрохирургия в България, Румъния, Финландия и Гърция. Той е с призната правоспособност по „Ендопротезиране на големи стави“ и „Артроскопия“.

Член е на държавната комисията за придобиване на специалност „Ортопедия и травматология“ (Заповед РД 19-3/ 25.03.2015 г на МЗ).

Доц. Ковачев членува в престижни професионални организации: БОТА, EFORT, Българско дружество по хирургия на ръката, Европейско дружество по хирургия на ръката, Световната асоциация на дружествата по хирургия на ръката, АО травма, ESSKA и др. През 2012 г. е удостоен с награда за особени заслуги в областта реконструктивната хирургия на 2^{-ри} семинар по микрохирургия в Атина под редакцията проф. Джорджо Брунели и Пнайотис Сокакос.

Доц. Ковачев е Член е на Редакционния съвет на списание „Ортопедия и травматология“.

Доц. Ковачев е научен ръководител на двама успешно защитили докторанти по докторска програма “Ортопедия и травматология“.

Бил е член и рецензент в научни журита за присъждане на научно образователни и академични длъжности в МУ Плевен. Научен ръководител е на 4 специализанти.

1. НАУЧНА ПРОДУКЦИЯ

В настоящия конкурс доц. д-р Вихър Манчев Ковачев, дмн е представил: Списък и в наличност на копия от автореферати ” Транслокация на масивни костни присадъци на съдово краче“ и „Нови насоки при лечението на периферните нервни увреди“, четири самостоятелни глави в учебник „Оперативна хирургия“, научни публикации в наши и чужди списания, доклади и съобщения от участия в международни и национални конференции, симпозиуми и конгреси и научни видеофилми – общо 85 заглавия. Табличното представяне на количествените показатели представени от кандидата е следното:

А. Анализ на всички научни трудове

Научни трудове	Брой
Автореферати на дисертации	2
Глави в учебник с библиография	4
Статии публикувани в български списания	24
Публикации в реферирани международни списания и такива с IF	12
Научни съобщения в международни конгреси с публикувани резюмета	25
Научни съобщения в национални конгреси с публикувани резюмета	3
Доклади от национални и международни научни форуми без резюмета	13
Научни филми	2
Общ брой	85

Б. Анализ на цитиранията

Цитирания	Брой
Цитирания в български източници	16
Цитирания в чужди източници	1
Общ брой	17

За цитиранията в български и чужди източници е представена справка от ЦМБ 309 / 29.06.2017 г.

В. Анализ на научната дейност според Приложение 1 на Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен от 28.11.2016 г., (дисертации, статии в списания и сборници, глави в монографии, резюмета от международни конгреси, симпозиуми, конференции (без пълен текст на доклада), публикувани в научни списания или сборници с резюмета на научната проява.)

Научни трудове	Самостоятелни	Първи автор	Втори автор	Трети и следващ	Брой
Дисертации	2	0	0	0	2
Статии публикувани в български списания	0	14	7	3	24
Глави в учебници с библиография	4	0	0	0	4
Публикации в рефер. международни списания и такива с IF	0	6	1	5	12
Резюмета от международни конгреси в научни списания или сборници	0	15	4	6	25
Общ брой	6	35	12	14	67

За общ брой трудове на доц. Ковачев за участие в Конкурса, съгласно Приложение 1 на Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен, приемам **67 (шейсет и седем научни труда)**. В 41 от тях (**61%**) **доц. Ковачев е единствен или първи автор**. Те съдържат собствени научни изследвания и са публикувани съответно на български и английски език. Публикациите в чужбина са в едни от водещите списания по специалността - J Hand Surg, J Int Medical research, J Biomedical & Clinical research и др. От реалните публикации **25 %** са след присъждане на академична длъжност "Доцент". **68% от реалните публикации не са свързани с дисертационните трудове**. 6 от публикациите са с **общ IF – 2.421**.

Като допълнителна стойност за високата научната продукция на доц. Ковачев мога да отразя и научните доклади и съобщения на национални конгреси с международно участие с публикувани резюмета в сборници – 3 и презентации в България -13 или общо - 16. Участията са с подиум презентации и постери. Те са във водещите за специалността научни форуми – Конгреси и конференции на БОТА, повечето от които са с международно участие. Накрая, но с висока научна стойност отбелязвам и изготвените два учебни филма.

Качествен анализ на трудовете на доц. д-р р Вихър Манчев Ковачев, дмн

Най-силната част в научната дейност на доц. Ковачев несъмнено е свързана с **нервно-реконструктивната хирургия** в ортопедичната практика. Включените в този раздел трудове – дисертационен труд и публикации са 35% от реалните трудове. Болшинството от трудовете въвеждат иновативни за времето си и България техники. В тях мога да посоча следните оригинални и научно-практически приноси:

- Микроневрални анастомози в експеримент ETE, ETS, STS за функционална оценка на регенерацията.
- Въвеждане за първи път в България на метода за свободен васкуляризиран нервен присадък с помощта на нервни автоприсадъци базиращи се на интактната им васкуларна система при обширни стволкови нервни дефекти, чрез използването на микроваскуларна техника.
- Въвеждане за първи път в България на метода свободен васкуляризиран нервен трансплантант от n.saphenus и n.suralis и проследяване на микросъдовата анастомоза чрез инвазивен и неинвазивен контрол на съдовия кръвен ток.
- Тубулизационна техника в експеримент при нервен трансфер и микро неврални анастомози (neurogen и мускулни тръби).
- Въвежда се техниката на нервен трансфер и нервни трансплантации при увредите на брахиалния плексус (техника на Витербо, Брунели и Милези) и техниката на SEP и MEP при смесени пре- и постганглионарни увреди на плексуса.
- Въвежда се и интраоперативната електродиагностика с цел точна диагноза на увредата .
- Въвежда се метода на невроогментация при тежки компресионни синдроми както и в резидуалния стадий при увреди на брахиалния плексус .
- Въвежда се нервен трансфер при високите увреди на n.ulnaris n.radialis и n.axilaris, н.радиалис
- За първи път се въвежда техниката на Витербо – екстраплексални невротизатори.

Втората по значимост част от творчеството на доц. Ковачев се отнася до **костно-реконструктивната ортопедична хирургия**. Резултатите са публикувани в една дисертация, чужди научни списания (3 бр.) , български списания (7 бр.) и представени на престижни международни и български научни форуми (9). Като съществен принос на доц. Ковачев в този раздел мога да отбележа:

- Въведени за първи път в България са методите на свободен васкуляризиран костен автоприсадък с микросъдов шев при лечението на първични костни туморни резекции,

дефект-псевдоартрози и вторичните костни дефекти при инфектирани псевдартрози, авитални псевдартрози, хроничен остеомиелит и асептични некрози.

- Проведено е щателно проучване на донорните области, при прилагане техниката на автоприсадъци на микросъдов шев от контралатералната фибула, от илиачното крило и ребрен съдов автоприсадък при лечение на обширни костни дефекти и асептична некроза на бедрената глава.

- Въвежда се метода за интраоперативен контрол на проходимостта на съдовата анастомоза и виталността на костният автоприсадък чрез лазер- доплеров контрол.

- Определени са точните индикации за използването на свободни васкуляризирани костни автотрансплантанти при лечението на инфектирани псевдартрози и хрон.остеомиелит .

- Оригинален принос е експерименталната сравнителна оценка върху биологията на костното срастване при васкуляризиран и конвенционален автоприсадък.

Част от научните разработки или съобщения са фокусирани върху **микросъдовата хирургия**, като се въвежда модифицираната коса анастомоза и очувствено радиално предмишнично ламбо при мекотъканен дефект на петната област.

Клиничният опит на доц. Ковачев и научните му търсения в областта на **травматологията на ОДА** са представени в публикации с научно-приложен характер (22% от трудовете). Те разглеждат проблеми на травматичните увреди дисталния и проксимален радиус, проксималното бедро, глезенната патология и др. Основни научни приноси на кандидата в тази област са – определяне на индикациите за оперативно лечение на пресните връзкови увреди на глезената става, въвеждане на ретрограден заключващ пирон след неуспешни глезенни артродези, въведени са модификации на техники при многофрагментни интертрохантерни фрактури, при избора на вида на хирургично лечение при фрактури на бедрена шийка при млади пациенти, при оперативно лечение на фрактурите на дисталния радиус, при оперативно лечение на еквивалента на тип 1 - фрактура на Монтеджиа в детска възраст и травматични проксимални радио- улнарни синостози.

Интересите на доц. Ковачев в областта на **костната патология** са представени в редица статии и участия в конгреси. За първи път се извършва органосъхраняваща операция при напреднал сарком на бедрото с ранна костна инвазия. Използва се индивидуална туморна протеза за възстановяване на костния дефект и реконструкция на екстензорния механизъм на коляното. Проучени са мекотъканните тумори в областта на долния крайник и др.

С практическа стойност са представените в публикации терапевтични подходи при хондрални коленни дефекти и аваскуларни некрози на бедрената глава, както и дистракционната остеогенеза при лечението на мултиплената херeditарна остеохондроматоза

Разработка с предимно практическо приложение е “Белодробен тромбемболизъм”. Интерес представлява и “казуистиката” – “Синдром на канала на Guyon при елитни волейболисти”

2.УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Вихър Манчев Ковачев, дмн се занимава активно с учебно-преподавателска дейност от 1996 г., като асистент (1996 – 1997г.), ст.асистент (1997-1998 г.), гл.асистент (1998 – 2010г.) и доцент по ортопедия и травматология (от 2010 г.). Той е преподавател на студенти по Медицина в МУ София. Общата аудиторна заетост на доц. Ковачев от лекции и изпити за периода 2013/2014 – 2016/2017 е 414 учебни часа (Удостоверение 1293 /16.10.2017 МУ Плевен).

Доц. Ковачев има участие със самостоятелни глави в учебник „Оперативна хирургия“ за операционни медицински сестри и акушерки, под редакцията на проф.Д.Радев, Варна., 2008 ., ISBN 954-760-033-8.

Доц. д-р Вихър Ковачев, дмн е научен ръководител на двама докторанти по докторска програма „Ортопедия и травматология“ – д-р Емил Симеонов, дм и д-р Христо Гигов, дм . И двамата са успешно защитили ОНС”Доктор” през 2016 г.

Доц. Ковачев е преподавател и научен ръководител на специализанти по Наредба 1. Той е Член на Държавната изпитна комисия за специалност по „Ортопедия и травматология“ от 2013 г.

Признание за научно-преподавателските качества на доц. Ковачев е изборът му за Ръководител катедра „Ортопедия и травматология”, МУ Плевен през май 2013 г. Длъжност която заема и по настоящем.

3. ДИАГНОСТИЧНО- ЛЕЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Доц. д-р Вихър Ковачев, дмн е напълно изграден ортопед травматолог. Извършва самостоятелно всички сложни и много сложни операции в областта на оперативната ортопедия и травматология на ОДА. Хирургичната натовареност на кандидата за последните години е над изискваната по стандарт „Ортопедия и

травматология”. Съгласно приложената справка, за периода 2015 - 2017 той е извършил 568 големи и много големи операции в областта на крайниците и таза.

Доц. Ковачев е въвел за първи път в България нови оперативни техники за реконструкция на костни дефекти с помощта на автогенни костни присадъци с микросъдова анастомоза и реконструкцията на стволони нервни дефекти с помощта на нервни трансплантанти на съдово кроче. Той разработва и ценните за практиката протоколи за пред- и следоперативно приложение на контрастна ангиография, сцинтиграфия и лазер – доплерово изследване в ортопедичната хирургия.

В заключение:

Анализът на цялата административно изискуема документация, основан на приложените трудове, количествения им и качествен анализ като научна продукция и съответствието им на изискванията на Закона, ми дават основание да гласувам „положително” и да предложа на уважаемото Жури, както и на членовете на Академичния съвет на МУ Плевен, единствения представил нужната документация по обявения конкурс (обявен в ДВ, бр.67 / 18.08.2017 г.) за заемане на академична длъжност „професор” в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт” по професионално направление 7.1 „Медицина” и научна специалност „Ортопедия и травматология” към Катедра „Ортопедия и травматология” при Факултет Медицина на МУ Плевен, доц. д-р Вихър Манчев Ковачев, дмн да бъде избран за Професор по ортопедия и травматология.

13.11.2017 г.

Проф. д-р Хр. Георгиев дмн

